

چکیده

با فوت شخص، تعهدات و حقوق متوفی به وارث وی منتقل می‌گردد و وارث در کنار ذی‌حقی‌شان در استیفای این حقوق، مسئول اجرای تعهدات مورث خود هستند به غیر از آن دسته از تعهداتی که غیرقابل انتقال و قائم به شخص باشد. مستفاد از ماده ۲۳۱ قانون اموری حسبی که برگرفته از نظر مشهور فقهای امامیه می‌باشد بیان می‌کند: «دیون موجب متوفی بعد از فوت حال می‌شود». از منطوق ماده این نتیجه قابل استنباط است که طلبکار بعد از فوت مدیون بی‌آنکه مقید به استیفای حق خود در تاریخ مقرر باشد، بلافاصله حق مطالبه حق خود را پیدا نموده و وارث متوفی نیز مکلف هستند دیون مورث خود را هر چند که اجل آن فرا نرسیده باشد، ادا نمایند. سوالی که در این جا مطرح می‌سازیم این است که هرگاه شخصی مبادرت به انعقاد معامله ای نماید و پیش از فرارسیدن موعد اجرای تعهدات ناشی از معامله فوت نماید، آیا ماده ۲۳۱ قانون امور حسبی که در مقام بیان حال شدن دیون متوفی بوده در خصوص تعهدات قراردادی متوفی نیز قابل تسری است یا خیر؟ چنانچه اشاره خواهیم کرد نمی‌توان میان دیون متوفی و تعهدات متوفی رابطه تساوی برقرار کرد و حکم مقرر در باب دیون متوفی در ماده ۲۳۱ قانون امور حسبی را شامل تعهدات قراردادی نیز دانست.

کلید واژه: قرارداد، متوفی، أجل، تاجیل